

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

(назва магістерської програми)

на тему: «Теоретичні аспекти фінансової звітності підприємств: склад,
методика формування та внутрішній контроль (на прикладі ПАТ «Гемопласт»)»
(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗФН

Руденко Ганна Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Черкашина Тетяна Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сьогодні всі учасники ринкових відносин визнають, що головною умовою високоякісного менеджменту діяльності сучасних підприємств виступає якісна звітна інформація. Установлення і розвиток довгострокових економічних зв'язків із економічними суб'єктами господарювання з іноземним капіталом та вихід українських цінних паперів на міжнародні ринки вимагають усунення розбіжностей, що містяться у фінансовій звітності українських компаній та є перепорою для прийняття вірних управлінських рішень.

Актуальність теми магістерської роботи обґрунтована тим, що якісна, неупереджена, прозора та докладна звітна інформація здатна забезпечити сталий розвиток та поточну життєдіяльність суб'єкта господарювання, його конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Тому, питання складу, методики формування та внутрішній контроль звітної інформації і її подання у відповідних формах фінансової звітності є край актуальною та вимагає глибокого всебічного аналізу й дослідженню.

На сьогоднішній день фінансова звітність в Україні є важливим засобом комунікації в ринковій економіці. Бухгалтерський облік є основою інформаційного забезпечення для фінансової звітності, тому у всьому світі він виступає як важлива функція управління. Без вчасного, якісно сформованого фінансового звіту подальше управління підприємством є неможливим.

Мета дослідження. Метою роботи є дослідження організаційно-методичних аспектів фінансової звітності підприємств: її склад, методика формування та внутрішній контроль на підприємстві і розробка на цій основі науково обґрунтованих рекомендацій відносно напрямів удосконалення складу та структури фінансової звітності як джерела інформації для ефективного управління.

Завдання дослідження: Для досягнення поставленої мети під час виконання магістерської роботи потрібно вирішити такі завдання:

- дослідити теоретичні засади складання фінансової звітності;
- визначити особливості формування фінансової звітності згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності, у порівнянні з П(С)БО;
- розглянути методику складання фінансової звітності на прикладі ПАТ «Гемопласт»;
- окреслити напрями вдосконалення системи обліку та складання фінансової звітності на підприємстві в умовах автоматизації обробки інформації;
- провести аналіз фінансової звітності ПАТ «Гемопласт»;
- охарактеризувати теоретичну методику здійснення внутрішнього контролю фінансової звітності на базовому підприємстві;
- провести кореляційно-регресійний аналіз моделювання процесу підвищення ефективності господарювання на підприємстві ПАТ «Гемопласт»;
- розробити та запропонувати заходи щодо вдосконалення формування, аналізу і контролю фінансової звітності у ПАТ «Гемопласт».

Об'єктом дослідження у магістерській роботі є господарська діяльність в частині складання, аналізу і контролю фінансової звітності на підприємстві.

Предметом дослідження є організаційно-методичні аспекти складання, аналізу та контролю фінансової звітності у ПАТ «Гемопласт», яке знаходиться в Україні, Одеської області, м. Білгород-Дністровський, вул. Маяковського, 57.

Методи дослідження. В процесі дослідження були використані як загальнонаукові так і специфічні методи. Основні загальнонаукові методи, використані в процесі дослідження: індуктивний і дедуктивний методи, аналіз та синтез, аналогія, порівняння, моделювання. До специфічних методів відносять: систематичне спостереження і дослідження документів, балансовий і графічний, вимірювання господарських засобів і процесів. Для обробки й аналізу інформації було застосовано комп'ютерну програму як 1С:Бухгалтерія 8.2.

Інформаційною та правовою базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують складання, аналіз та контроль фінансової звітності у ПАТ «Гемопласт», а також матеріали періодичних та спеціалізованих видань, міжнародних науково-практичних конференцій, дані первинного, аналітичного та синтетичного бухгалтерського обліку, дані податкової і фінансової звітності та установчі документи ПАТ «Гемопласт».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (64 найменування) та 37-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 130 сторінок. Основний зміст викладено на 90 сторінках. Робота містить 14 таблиць.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Руденко Г. М. Особливості формування фінансової звітності згідно П(С)БО та МСФЗ / Г. М. Руденко // Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки: тези доповідей міжнар. наук.-практ. конф., присв. 25 річчю створ. Східноєвропейського нац. університету ім. Лесі Українки 28 листопада 2018 р. – Луцьк: ОНЕУ, 2018.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади складання фінансової звітності**» розглянуто сутність, види та принципи складання фінансової звітності, вивчено нормативно-правову основу складання фінансової звітності підприємств, визначено особливості формування фінансової звітності згідно МСФЗ та П(С)БО.

У другому розділі «**Організація та методика складання фінансової звітності на прикладі ПАТ «Гемопласт»**» проаналізовано загальну економічну характеристику та діючу систему обліку на підприємстві, досліджено методику складання фінансової звітності в ПАТ «Гемопласт», окреслено напрями вдосконалення системи обліку та складання фінансової звітності на підприємстві в умовах автоматизації обробки інформації.

У третьому розділі «**Аналіз і контроль фінансової звітності у системі управління підприємством**» проведено аналіз фінансової звітності ПАТ «Гемопласт»; охарактеризовано теоретичну методику здійснення внутрішнього контролю фінансової звітності на базовому підприємстві; проведено кореляційно-регресійний аналіз моделювання процесу підвищення ефективності господарювання на підприємстві ПАТ «Гемопласт»; розроблено та запропоновано заходи щодо

вдосконалення формування, аналізу і контролю фінансової звітності у ПАТ «Гемопласт».

ВИСНОВКИ

В процесі дослідження нами були досліджені теоретичні засади складання фінансової звітності, вивчені наукові праці співвітчизників, нормативно-правова база із питань формування, аналізу і контролю фінансової звітності, в результаті можна зробити наступні висновки:

1. Фінансова звітність повинна повністю висвітлювати всі напрями діяльності підприємства й разом з тим містити тільки доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, дає можливість своєчасно оцінити минулі, теперішні й майбутні події, підтвердити та скоригувати їх оцінки, зроблені в минулому.

2. Незважаючи на те, що міжнародні стандарти фінансової звітності були основою для створення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, на даний час існують розбіжності між стандартами: загальні положення національних та міжнародних стандартів містять досить суттєві, іноді прямо протилежні твердження. МСФЗ не так жорстко регламентують процес та порядок складання фінансових звітів, підприємствам надається свобода вибору.

3. У магістерській роботі розглянуто методика складання фінансової звітності на прикладі ПАТ «Гемопласт», яке знаходиться в Україні, Одеської області, м. Білгород-Дністровський і є провідним виробником виробів медичного призначення в Україні та СНД. В результаті можна зробити висновок, що фінансова звітність на підприємстві складається з дотриманням МСФЗ. Бухгалтерський облік – автоматизований, фінансова звітність формується за допомогою бухгалтерської програми 1С.

На підставі даних фінансової звітності ПАТ «Гемопласт» нами був проведений аналіз економічної діяльності підприємства:

1. Аналіз показників ліквідності балансу підприємства вказує на те, що баланс підприємства є мало ліквідним. На початок 2017 року підприємству не вистачало 93007 тис. грн. грошових коштів на покриття своїх зобов'язань. На кінець 2017 року ситуація стрімко погіршилась і нестача грошових коштів збільшилась у 2 рази і склала 171124 тис. грн. Така кризова ситуація на підприємстві відбулася із-за зменшення найбільш ліквідних активів майже у 4 рази із 2880 тис. грн до 761 тис. грн.

2. Аналіз показників господарської діяльності підприємства за 2015-2017 роки показав, що діяльність підприємства є неефективна та збиткова. Перш за все, знизилась виручка від реалізації продукції у 2016 (на 23496 тис.грн.) і у 2017 (на 661) роках і одночасно збільшилась собівартість продукції на 3641 у 2017 році. Це привело до чистого збитку у 2016 році - 25265 тис.грн і майже у 10 раз збільшилися збитки у 2017 році – до 206360 тис.грн.

3. Підприємству необхідно терміново збільшувати обсяги грошових коштів за рахунок покращення управління власними фінансами: менеджерам підприємства

рекомендуємо уникати у майбутньому дисбалансу, щодо дебіторської заборгованості за продукцію, яка у 10 раз перевищує вартість готової продукції.

Для цього, керівництву підприємства необхідно посилити контроль за формуванням дебіторської заборгованості, щоб не доводити її суму до критичної. Досягти цього можна шляхом зміни типових договорів із покупцями, чітким визначенням термінів сплати за відвантажену продукцію, надання знижок за своєчасні сплати і переліком штрафних санкцій у разі несплат за продукцію.

Дослідження облікової практики та процесу складання фінансової звітності на підприємстві ПАТ «Гемопласт» дозволяє нам зробити наступні висновки і надати рекомендації керівництву підприємства:

1. При перевірці було встановлено, що фінансова звітність за 2017 рік складена на підставі облікових реєстрів, дані які відображені в первинних документах відповідають даним аналітичного та синтетичного обліку, даним журналів-ордерів та інших облікових реєстрів. Стан наявних первинних документів, аналітичних відомостей, журналів-ордерів та інших облікових реєстрів обліку задовільний. Бухгалтерський облік повністю автоматизований. Достатньо високий рівень обліку досягнутий добрим виконанням своїх обов'язків головним бухгалтером.

2. На підприємстві відсутній відділ аудиту і внутрішнього контролю. Керівництво вважає недоцільним утримувати відділ, тому що підприємство кожен рік проходить процедуру зовнішнього незалежного аудиту. Виконує обов'язки внутрішнього контролера – головний бухгалтер. Рекомендуємо нараховувати надбавку за додаткове виконання обов'язків внутрішнього контролера головному бухгалтеру.

3. Окрім вище перелічених рекомендації, щодо скорочення обсягів дебіторської заборгованості і недопущення критичних розмірів дебіторської заборгованості у майбутньому, рекомендуємо керівництву ПАТ «Гемопласт» використовувати економіко-математичні програми і аналітичні розрахунки, що допоможуть підприємству стати прибутковим за рахунок резервів, які розкриває фінансова звітність при проведенні аналітичної роботи.

4. Вплив фінансової звітності на ефективність прийняття рішень визначається тим, наскільки вона відповідає запитам користувачам. Тому, рекомендуємо керівництву ПАТ «Гемопласт» перекласти фінансову звітність на іноземну мову і розмістити її на своєму офіційному сайті, з метою залучення іноземних інвесторів і іноземних, платоспроможних покупців своєї продукції.

Це змінить коло постійних, вітчизняних покупців із низькою купівельною спроможністю, враховуючи те, що продукція сертифікована, високоякісна і має величезний попит в Україні і країнах близького зарубіжжя. На нашу думку, ПАТ «Гемопласт» необхідно виходити на ринки країн Євросоюзу, усі необхідні умови для цього є.

5. Бухгалтерський баланс є основним джерелом інформації про фінансовий і майновий стан підприємства на звітну дату. Необхідно відмітити, що за даними первинних облікових реєстрів бухгалтерського обліку станом на 31.12.2017 р. обліковується неоплачений капітал в сумі 648 тис. грн.

Рекомендуємо керівництву ПАТ «Гемопласт» подати позов у суд із приводу стягнення грошових коштів з боржника за придбані акції, що не надійшли на підприємство протягом 10 років. Отримання грошових коштів за несплачені акції у сумі 648133, 50 грн. значно покращило б фінансовий стан підприємства і підвищило його конкурентоздатність.

6. Для цих цілей, рекомендуємо посилити кадровий склад бухгалтерії бухгалтером-аналітиком, випускником-магістром ОНЕУ зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування», який володіє усіма необхідними навичками і компетенціями.

Під час написання магістерської роботи, нами бала досліджена система внутрішнього контролю ПАТ «Гемопласт». Враховуючи те, що предметом нашого дослідження є фінансова звітність підприємства, ми дослідили методичні аспекти та практику її формування і контролю. Були виявлені такі недоліки:

1. Вартість запасів компанії відображена у звіті про фінансовий стан у розмірі 66822 тис. грн. Управлінський персонал не визнав запаси за меншою з двох вартостей: за собівартістю або за чистою вартістю реалізації, а визнав їх лише за собівартістю, що є відділенням від МСФЗ. Облікові запаси компанії свідчать про те, що якби управлінський персонал визнав запаси за меншою з двох вартостей - за собівартістю або за чистою вартістю, вартість запасів у звітності могла змінитись.

2. Управлінський персонал не нараховував забезпечення на виплату відпусток персоналу та не повністю нарахований резерв під зменшення корисності дебіторської заборгованості. Можливий вплив на фінансову звітність невиявлених викривлень може стати суттєвим, проте не всеохоплюючим.

В цілому, фінансова звітність ПАТ «Гемопласт» відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан компанії на 31 грудня 2017 р. та її фінансові результати і рух грошових потоків за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, що відповідає чинному законодавству України.

Вважаємо, що використання інформації фінансової звітності ПАТ «Гемопласт» в управлінських цілях і застосування наведених нами рекомендацій посилять управлінську функцію на підприємстві і сприятимуть підвищенню його платоспроможності.

АНОТАЦІЯ

Руденко Г.М. «Теоретичні аспекти фінансової звітності підприємств: склад, методика формування та внутрішній контроль (на прикладі ПАТ «Гемопласт»)»
(*прізвище та ініціали студента*) (*назва кваліфікаційної роботи*)
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«071 Облік і оподаткування»

за магістерською програмою «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»,

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – господарська діяльність в частині складання, аналізу і контролю фінансової звітності на підприємстві.

У роботі розглядаються теоретичні засади складання, аналізу і контролю фінансової звітності. Розкриті особливості формування фінансової звітності згідно МСФЗ та П(С)БО. Досліджено діючу систему обліку та контролю, зроблено оцінку фінансового стану підприємства. За допомогою регресійного аналізу розроблено економіко-математичну модель підвищення ефективності господарювання у ПАТ «Гемопласт». Запропоновано напрями вдосконалення системи обліку та складання фінансової звітності на підприємстві зокрема, використовувати інформацію фінансової звітності для аналізу з метою прийняття управлінських рішень (зменшення дебіторської заборгованості, пошук резервів прибутку, повернення боргів). А, також напрями покращення діючої системи внутрішнього контролю через створення внутрішньої служби контролю

Ключові слова: фінансова звітність, облік, контроль, баланс, ПСБО, МСФЗ, моделювання, аналіз.

ANNOTATION

Rudenko G.M., «Theoretical aspects of financial reporting of enterprises: composition, methods of formation and internal control (on the example of LTD. «Gemoplast»)»

(students surname and initials)

(work title)

thesis for Master degree in specialty «071 «Accounting and taxation» under the program «Accounting, audit and taxation of Entrepreneurial Activity»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of research - economic activity in the part of compilation, analysis and control of financial statements at the enterprise.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of accounting, analysis and control of financial statements. The peculiarities of financial statements formation in accordance with IFRS are disclosed PSAP. The existing accounting and control system is investigated, an estimation of the financial condition of the enterprise is made. The economic-mathematical model of increasing the efficiency of economic management with the help of regression analysis is developed of LTD. «Gemoplast». The directions of perfection of the accounting system and preparation of financial statements at the enterprise in particular are offered use financial reporting information for analysis in order to make managerial decisions (reduction of receivables, search of profit reserves, repayment of debts). As well as directions for improving the existing system of internal control through the creation internal control service.

Keywords: financial reporting, accounting, control, balance sheet, PSAP, IFRS, modeling, analysis.